

Examenreglement Lyceum de Grundel

Schooljaar 2026-2027

Geldig voor:

HAVO
Cohort 25-27
Cohort 26-28

VWO
Cohort 24-27
Cohort 25-28
Cohort 26-29

Versiebeheer

Versie	Datum vaststelling schoolleiding	Datum instemming MR	Toelichting
23-06-2026	23-06-2026	29-06-2026	Eerste vaststelling
25-09-2026	30-09-2026	30-09-2026	Aanscherping bewaartermijn schoolexamens

Met deze versie vervallen alle voorgaande versies.

Inhoud

Hoofdstuk I	Algemene bepalingen.....	5
Artikel 1	Begripsbepalingen.....	5
Artikel 2	Eindexamen.....	8
Artikel 3	De examensecretaris.....	8
Artikel 4	Inhoud eindexamen	8
Artikel 5	Toegestane zaken examenlokaal	9
Artikel 6	Onregelmatigheden; onvoorziene omstandigheden; maatregelen.....	10
Artikel 6a	Inleverdata / te laat inleveren	10
Artikel 6b	Te laat komen.....	11
Artikel 7	Maatregelen in geval van onregelmatigheden of afwezigheid.....	11
Artikel 8	Beroep bij besluiten inzake maatregelen.....	12
Artikel 9	Bezwaar/klacht.....	13
Hoofdstuk II	Inhoud van het eindexamen	14
Artikel 10	Examenprogramma's	14
Artikel 11	Mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten	14
Hoofdstuk III	Regeling van het eindexamen	15
Artikel 12	Examenreglement.....	15
Artikel 12a	Programma van toetsing en afsluiting: de inhoud.....	15
Artikel 12b	Programma van toetsing en afsluiting: de vaststelling.....	16
Artikel 12c	Programma van toetsing en afsluiting: wijziging.....	16
Artikel 12d	Benoeming en samenstelling van de examencommissie.....	17
Artikel 12e	Taken en bevoegdheden van de examencommissie.....	18
Hoofdstuk IV	Schoolexamen	19
Artikel 13	Schoolexamen	19
Artikel 13a	Regels omtrent (school)examens	19
Artikel 13b	Inzage schoolexamens.....	20
Artikel 13c	Extra tijd bij schoolexamens	20
Artikel 13d	Naar behoren en v/g	21
Artikel 14	Inhaal- en herkansingsregeling schoolexamen.....	21
Artikel 14a	Inhaalregeling schoolexamens alle cohorten.....	21
Artikel 14b	Herkansingsregeling schoolexamens alle cohorten.....	22
Artikel 14c	Herkansing schoolexamen rekenen.....	22
Artikel 14d	Inschrijven voor herkansing van een schoolexamen.....	22
Artikel 15	Examendossier	23
Artikel 15a	Vrijstellingen bij doubleren en zakken.....	23
Artikel 15b	Examendossier bij wisseling van afdeling	23
Artikel 15c	Versneld examen.....	24
Artikel 15d	Bewaarplicht schoolexamens	24

Artikel 16	Beoordeling schoolexamen	25
Artikel 17	Beoording profielwerkstuk in het vmbo.....	25
Artikel 18	Verstreking beoordeling schoolexamen.....	25
Artikel 19	Herexamen schoolexamen vmbo zonder centraal examen	26
Hoofdstuk V	Centraal examen.....	27
Artikel 20	Centraal examen.....	27
Artikel 21	Afwijkend tijdstip centraal examen	27
Artikel 22	De opgaven voor het centraal examen	27
Artikel 23	Afname centraal examen.....	27
Artikel 24	Beoordeling centraal examen door examiner.....	28
Artikel 25	Beoordeling centraal examen door gecommiteerde.....	28
Artikel 26	Vaststelling score en cijfer centraal examen.....	29
Artikel 27	Beoordeling centraal examen cspe vmbo door examiner	29
Artikel 28	Beoordeling centraal examen cspe vmbo door tweede examiner	29
Artikel 29	Afname centraal examen in tweede tijdvak door College voor toetsen en examens wegens gering aantal examenkandidaten	29
Artikel 30	Centraal examen bij verhinderling in eerste of tweede tijdvak	29
Artikel 31	Procedure afnemen centraal examen door College in tweede en derde tijdvak	30
Artikel 32	Bewaren werk centraal examen en inzage	30
Hoofdstuk VI	Uitslag van het eindexamen en herkansing centraal examen.....	31
Artikel 33	Eindcijfer vakken eindexamen.....	31
Artikel 34	Vaststelling uitslag eindexamen.....	31
Artikel 35	Uitslag eindexamen vwo en havo	32
Artikel 36	Uitslag eindexamen vmbo.....	33
Artikel 37	Bekendmaking cijfer bij eindexamen in eerder leerjaar.....	33
Artikel 38	Afleggen eindexamen in vak op niveau inschrijving na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau	33
Artikel 39	Herkansing centraal examen	33
Artikel 40	Cijfer en uitslag na herkansing.....	34
Hoofdstuk VII	Cijferlijsten, diploma's en certificaten.....	35
Artikel 41	Cijferlijst eindexamen.....	35
Artikel 42	Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vwo en havo	35
Artikel 43	Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vmbo.....	36
Artikel 44	Vaststelling uitslag eindexamen.....	36
Artikel 45	Diploma's, getuigschriften, certificaten en cijferlijsten	36
Artikel 46	Atheneumdiploma in plaats van gymnasiumdiploma	36
Artikel 47	Diploma vmbo theoretische leerweg bij inschrijving gemengde leerweg.....	36
Artikel 48	Vermelding profiel en leerweg op diploma.....	37
Artikel 49	Voorschriften cum laude vwo en havo.....	37
Artikel 50	Voorschriften cum laude vmbo	37

Artikel 51	Voorlopige cijferlijst	37
Artikel 52	Certificaat voor vakken eindexamen vmbo bij afwijzing eindexamen	38
Artikel 53	Duplicaten, afgifte verklaringen en vervangende opleidingsdocumenten	38
Hoofdstuk VIII	Specifieke voorzieningen eindexamen.....	39
Artikel 54	Eindexamen VSO-kandidaat aan vbo-school in een of meer vakken	39
Artikel 55	Afwijkende wijze van examineren bij handicap of ziekte	39
Artikel 56	Afwijkende wijze van examineren bij onvoldoende beheersing Nederlandse taal ...	39
Artikel 57	Spreading voltooiing eindexamen	40
Artikel 58	Overgangsbepaling schoolexamen rekenen	40
Hoofdstuk IX	Slotbepalingen.....	41
Artikel 59	Onvoorziene omstandigheden.....	41
Artikel 60	Vaststelling examenreglement	41

Examenreglement Lyceum de Grundel schooljaar 2026-2027

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

algemeen vak:	vak, niet zijnde een profielvak of een beroepsgericht keuzevak;
afdeling	niveau waar leerling zijn examen aflegt; havo of vwo;
beroepsgericht keuzevak:	keuzevak als bedoeld in artikel 2.29 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020;
bevoegd gezag:	het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1.1 van de wet;
College van Bestuur:	het bestuur van de Stichting Carmelcollege;
College voor toetsen en examens:	het College voor toetsen en examens, genoemd in artikel 2 van de Wet College voor toetsen en examens;
cspe:	centraal schriftelijk en praktisch examen in een profielvak;
digitale examinering:	het voorbereiden, afnemen en afwikkelen van het centraal examen in één of meer vakken met gebruikmaking van de daartoe door het College voor toetsen en examens beschikbaar gestelde programmatuur;
eindexamen:	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken;
eindverantwoordelijk schoolleider:	de in het schoolleidersstatuut genoemde voorzitter van de centrale directie cq. de rector van een school;
examencommissie:	de examencommissie bedoeld in artikel 2.60d van de wet;
examenprogramma:	het examenprogramma bedoeld in artikel 2.54 van de wet;
examenregeling:	het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting gezamenlijk;
examensecretaris:	de examensecretaris bedoeld in artikel 2.51a van de wet;
examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
examinator:	examinator als bedoeld in artikel 2.51, derde lid, van de wet;
extraneus:	extraneus als bedoeld in artikel 2.51, tweede lid, van de wet;

extra vak:	een vak in aanvulling op de vakken die voor een bepaalde kandidaat ten minste samen een eindexamen vormen, welk vak wordt afgesloten met een examen;
fraude:	het geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang, door vervalsing van administratie of ontduiking van de voorschriften;
gecommitteerde:	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 2.56, zesde lid, van de wet;
havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs;
herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
inspectie:	de inspectie bedoeld in artikel 1, onderdeel b van de Wet op het onderwijstoezicht;
kandidaat:	een ieder die door de schoolleider tot het eindexamen wordt toegelaten;
kunstvakken:	de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, drama en dans;
leerweg:	de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 2.22 lid 1 onder b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 2.22 lid 1 onder c van de wet, de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 2.22 lid 1 onder d van de wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 2.22 lid 1 onder a van de wet;
mandaat:	het doen uitoefenen door het lid centrale directie of de locatie-/sectordirecteur van aan het bevoegd gezag/de schoolleider wettelijk toegekende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden onder verantwoordelijkheid van de schoolleider;
Onze Minister:	onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
profielwerkstuk:	profielwerkstuk als bedoeld in artikel 2.53, derde lid, van de wet;
school:	een onderwijsinstelling met een eigen brinnummer, die ressorteert onder het bestuur van de Stichting Carmelcollege;
schoolexamen:	het deel van het eindexamen dat door de school, volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting wordt afgenomen;
schooljaar:	periode waarin het onderwijs aan de school wordt verzorgd, beginnend op 1 augustus van enig kalenderjaar en eindigend op 31 juli daaropvolgend;

schoolleider:	de in het schoolleidersstatuut genoemde eindverantwoordelijk voorzitter van de centrale directie cq. de rector van een school, het lid centrale directie en/of een locatie-/sectordirecteur (een integraal leidinggevende van een locatie of sector van een school) en/of een directeur onderwijs;
Schoolleidersstatuut:	statuut als bedoeld in artikel 7.6 van de wet;
teamleider:	verantwoordelijk voor personeel, onderwijs en leerlingzaken op een locatie, gemandateerde voor een aantal taken van de schoolleider rondom toetsing en examinering;
(digitale) toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht, tenzij anders blijkt. Bij een digitale toets kan de school gebruik maken van een veilige digitale toetsomgeving waarbij programma's als Safe Exam, Schoolyear en Muute worden ingezet;
tweede examinerator:	degene die, naast de examinerator, tevens belast is met de beoordeling van het cspe vmbo;
vakken:	algemene vakken, profielvakken, beroepsgerichte keuzevakken en andere programmaonderdelen;
vakken behorende tot de beeldende vorming:	tekenen, handvaardigheid, textiele vormgeving, fotografie, film, audio-visuele vorming;
vmbo:	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs;
vwo:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs;
wet:	Wet voortgezet onderwijs 2020.
WVO 2020:	Wet voortgezet onderwijs 2020.
UB WVO 2020:	Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 2 Eindexamen (art. 2.51 WVO 2020)

1. De leerlingen van de school worden in de gelegenheid gesteld het onderwijs af te sluiten met een eindexamen op de school, tenzij in de plaats daarvan de gelegenheid bestaat tot het afleggen van een eindexamen dat niet vanwege de school wordt afgenomen en de schoolleider in verband hiermee een eindexamen aan de school niet nodig oordeelt.
2. Personen die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, kunnen in de gelegenheid worden gesteld een diploma te behalen door hen als extraneus tot het eindexamen toe te laten.
3. De schoolleider en de examinatoren nemen het eindexamen af, onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Examinatoren kunnen zijn: de corrector, adjunct-directeur, leden van de centrale directie, teamleider(s) en leraren van de school.
4. De schoolleider kan een of meer deskundigen aanwijzen die het eindexamen ook afnemen, onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

Artikel 3 De examensecretaris (art. 2.51a WVO 2020)

1. De schoolleider wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen.
2. De schoolleider en de examensecretaris verrichten gezamenlijk de taken bedoeld in de artikelen 44, tweede lid, en artikel 45, derde lid.
3. De examensecretaris heeft de taak om de schoolleider te ondersteunen bij:
 - a. het organiseren en afnemen van het eindexamen;
 - b. de uitvoering van het examenreglement;
 - c. de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting; en
 - d. de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen.
4. De schoolleider stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede en derde lid worden opgenomen.
5. De schoolleider verstrekt de taakomschrijving aan het College van Bestuur, aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
6. De schoolleider draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.

Artikel 4 Inhoud eindexamen (art. 2.53 WVO 2020; art. 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.7, 3.10 UB WVO)

1. Het eindexamen bestaat voor elk vak of ander programmaonderdeel uit een schoolexamen of een centraal examen, of uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo wat de theoretische leerweg en de gemengde leerweg betreft, omvat een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betrokken profiel.
3. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo. Het profielwerkstuk wordt in het vwo en havo aangemerkt als een vak waarvoor een cijfer wordt vastgesteld. Het profielwerkstuk wordt afgerond met een schriftelijk verslag en een presentatie. Het eindcijfer voor het profielwerkstuk is onderdeel van het combinatiecijfer (artikel 16 lid 5).
4. *Artikel 4 lid 4 van het kaderreglement is niet van toepassing voor havo en vwo.*
5. Het profielwerkstuk dient voor het centraal examen te worden afgerond.
6. De kandidaat die geen wiskunde heeft in zijn pakket is verplicht een schoolexamen rekenen te maken op 3F niveau. Dit is alleen het geval op HAVO.

Artikel 5 Toegestane zaken examenlokaal

Voor het uitvoeren van de examenopdrachten in het examenlokaal mogen alleen die zaken het examenlokaal worden ingebracht, die voor de voorgeschreven en toegestane uitvoering van de opgaven noodzakelijk zijn. Persoonlijke bezittingen zoals tassen, (woorden)boeken, horloges, elektronische apparatuur, mobiele telefoons en andere apparatuur die in verbinding staan met de buitenwereld, zoals smartwatches en noise cancelling headsets, behoren daar niet toe.

Alleen toegestane hulpmiddelen die staan vermeld op de lijst van toegestane hulpmiddelen mogen het examenlokaal worden ingebracht. De examenkandidaat maakt bij de examens uitsluitend gebruik van toegestane bronnen en draagt ervoor zorg dat mede-examenkandidaten geen gebruik kunnen maken van informatie of werk van de examenkandidaat zelf.

Artikel 5a Digitale examentoetsen

Digitale examentoetsen kunnen worden afgenomen binnen een beveiligde toetsomgeving. De beveiligde toetsomgeving wordt gebruikt om na te gaan of leerlingen een onregelmatigheid begaan of frauderen. Scholen kunnen software gebruiken om te signaleren of examenkandidaten de beveiligde toetsomgeving verlaten (om bijvoorbeeld het antwoord op internet op te zoeken).

Indien examenkandidaten de beveiligde toetsomgeving verlaten, kan er sprake zijn van een onregelmatigheid waarbij de schoolleider een maatregel kan nemen zoals bedoeld in artikel 6 lid 1. Digitale examentoetsen worden afgenomen op het eigen device van de examenkandidaat. In het PTA staat aangegeven welke toetsen digitaal afgenomen worden. De kandidaat is zelf verantwoordelijk voor het ter beschikking hebben van het device met de meest recente versie van de benodigde software. In vrijwel alle gevallen wordt gebruik gemaakt van Safe Exam Browser (SEB).

Artikel 6 Onregelmatigheden; onvoorziene omstandigheden; maatregelen
(art. 2.61 WVO 2020)

1. Indien een examenkandidaat zich bij een onderdeel van het eindexamen of bij een aanspraak op ontheffing aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is op het eindexamen, kan de schoolleider maatregelen nemen.
2. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgevonden, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer examenkandidaten opnieuw wordt afgenomen. In dat geval stelt het College voor toetsen en examens op verzoek van de inspectie nieuwe opgaven vast en bepaalt dit College op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.
3. Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in een of meer vakken aan een of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, besluit Onze Minister op welke wijze wordt gehandeld.
4. Onder een onregelmatigheid wordt in elk geval verstaan:
 - a. het op onrechtmatige wijze vooraf kennis verkrijgen van opgaven van het schoolexamen en/of het centraal examen;
 - b. het tijdens het schoolexamen en/of centraal examen bij zich hebben van middelen die op de aan de orde zijnde stof betrekking hebben, dan wel van andere middelen die de uitslag kunnen beïnvloeden, zonder dat dit blijkt uit de omschrijving in het examenreglement en/of programma van toetsing en afsluiting is toegestaan;
 - c. het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen mondeling, schriftelijk of anderszins communiceren met anderen zonder uitdrukkelijke toestemming van de toezichthouder op het examen;
 - d. het frauderen, waaronder spieken, het plegen van plagiaat (onrechtmatige toeëigening van geestesvoortbrengselen van een ander) tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen;
 - e. aanwijzingen krijgen/geven bij toiletbezoek;
 - f. het zonder geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, afwezig zijn gedurende een toets van het schoolexamen c.q. een toets van het centraal examen, waaronder begrepen het zonder (tijds)bericht te laat komen/afwezig zijn bij een toets;
 - g. het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk en/of praktisch werk dat deel uitmaakt van het schoolexamen zonder dat er naar het oordeel van de schoolleider sprake is van overmacht, en als het aangeboden reparatietraject, zoals beschreven in artikel 6a, niet is voldaan;
 - h. het buiten de examenruimte brengen van het gemaakte werk of delen daarvan.

Artikel 6a Inleverdata / te laat inleveren

1. Alleen bij bijzondere omstandigheden kan er afgeweken worden van de inleverdata. De vakdocent informeert kandidaat en examensecretaris van de nieuwe datum via een emailbericht.
2. Als de kandidaat te laat is met inleveren krijgt de kandidaat van de vakdocent een passend reparatietraject aangeboden. De vakdocent informeert kandidaat, diens wettelijk vertegenwoordiger (in geval van een minderjarige kandidaat) en examensecretaris over de voorwaarden en inhoud van het reparatietraject via een emailbericht. Als de examenkandidaat op de nieuwe inleverdatum opnieuw in gebreke is gebleven, wordt dit gezien als onregelmatigheid.

Artikel 6b Te laat komen

1. Indien de kandidaat maximaal 30 minuten te laat is, mag er nog deelgenomen worden aan het (school)examen. Komt de kandidaat meer dan 30 minuten te laat, dan mag er niet meer deelgenomen worden aan het (school)examen. Indien een kandidaat te laat is, eerst melden bij de gangsurveillant, die de kandidaat naar zijn plek begeleidt. Laatkomers mogen niet langer doorwerken.
2. Uitzondering op artikel 6b lid 1 zijn de kijk- en luistervaardigheidstoetsen (KLVT). Een kandidaat die te laat is bij een KLVT kan niet meer deelnemen aan dit schoolexamen KLVT.

Artikel 7 Maatregelen in geval van onregelmatigheden of afwezigheid (art. 3.58 en art. 3.59 UB WVO 2020, examenblad)

1. De maatregelen, bedoeld in artikel 6, eerste lid, die de schoolleider jegens een examenkandidaat kan nemen zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst alleen kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de schoolleider aan te wijzen onderdelen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, kunnen afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen worden.
3. Indien een hernieuwd examen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de examenkandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
4. Voordat de schoolleider een maatregel als bedoeld in artikel 6 lid 1 neemt, hoort de schoolleider de examenkandidaat. De examenkandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De wettelijke vertegenwoordigers van de examenkandidaat worden daarover vóór het hoorgesprek schriftelijk geïnformeerd. De schoolleider zendt de beslissing waarbij een maatregel als bedoeld in het eerste lid wordt genomen aan de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers, en in afschrift aan de inspectie. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 8, eerste, tweede en zesde lid.

Artikel 8 Beroep bij besluiten inzake maatregelen
(art. 2.60 en 2.64 WVO 2020, art. 3.59 UB WVO)

1. Een examenkandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger kan tegen een beslissing van de schoolleider als bedoeld in artikel 6 lid 1 in beroep gaan bij de door het College van Bestuur van de school ingestelde Commissie van Beroep voor de eindexamens. De schoolleider heeft geen zitting in deze commissie.
2. De termijn voor het indienen van het beroepschrift is vijf dagen, met ingang van de dag na die waarop de beslissing aan de kandidaat is uitgereikt of toegezonden. Het beroep wordt schriftelijk bij de Commissie van Beroep voor de eindexamens ingesteld.
3. De Commissie van Beroep voor de eindexamens beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift. Zij kan de beslissing voor ten hoogste twee weken verdagen.
4. De Commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de examenkandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in artikel 7, derde lid.
5. De Commissie zendt haar beslissing aan de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers, en in afschrift aan de schoolleider, het College van Bestuur en de inspectie.
6. Het adres van de Commissie van Beroep voor de eindexamens is: Postbus 864, 7550 AW Hengelo of info@carmel.nl t.a.v. Commissie van Beroep voor de eindexamens.
7. De Commissie bestaat uit de volgende personen:
 - de heer mr. R.J.W.T. Schuurman
 - mevrouw mr. J.G.H. Borgdorff
 - de heer H. Claessen
 - mevrouw mr. J.A. Krooshof
 - de heer drs. E.B.E.M Ruesen MME

De beslissing van de Commissie van Beroep is bindend voor alle partijen.

Artikel 9 Bezwaar/klacht

1. Een examenkandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger kan bij de teamleider schriftelijk bezwaar aantekenen tegen een besluit of handeling die hij strijdig acht met het examenreglement of het programma van toetsing en afsluiting.
2. Een examenkandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger kan binnen drie schooldagen na deelname aan enig deel van het eindexamen bij de teamleider schriftelijk bezwaar aantekenen tegen de omstandigheden of de gang van zaken tijdens enig deel van het eindexamen waardoor de examenkandidaat zich benadeeld voelt.
3. Een examenkandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger kan binnen vijf schooldagen na bekendmaking van de beoordeling van enig deel van het schoolexamen bij de teamleider schriftelijk bezwaar aantekenen tegen de inhoud van dit schoolexamen en/of het resultaat van die beoordeling.
4. De schoolleider neemt, nadat partijen zijn gehoord, in deze een beslissing.
5. De schoolleider deelt binnen tien schooldagen na ontvangst van het bezwaar, de beslissing schriftelijk en met redenen omkleed aan de examenkandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger mee, tenzij de schoolleider de termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste tien schooldagen.
6. Indien een kandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger zich niet kan vinden in een beslissing van de schoolleider, kan deze zich (ook rechtstreeks) wenden tot de door het College van Bestuur ingestelde onafhankelijke klachtencommissie van de Stichting Carmelcollege (zie klachtenregeling Stichting Carmelcollege op www.carmel.nl of op de website van de school).

Hoofdstuk II Inhoud van het eindexamen

Artikel 10 Examenprogramma's

(artikel 2.54 WVO 2020, art. 3.3 t/m 3.7 UB WVO 2020)

1. Bij ministeriële regeling wordt, behalve voor door de schoolleider vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, per schoolsoort en leerweg per vak of voor groepen vakken een examenprogramma vastgesteld.
2. Het examenprogramma bevat in elk geval:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak; en
 - b. de verdeling van de examenstof over het schoolexamen en het centraal examen, indien in een vak zowel het schoolexamen als het centraal examen wordt afgenomen.
3. De schoolleider kan een vmbo kandidaat of havo kandidaat in de gelegenheid stellen één of meer vakken op een hoger kwalificatieniveau (uit een hogere leerweg binnen het vmbo, het havo of vwo) te volgen en af te sluiten in plaats van het overeenkomstige vak op het "eigen" kwalificatieniveau, voor zover het vervangen vak niet als extra vak wordt gekozen.

Artikel 11 Mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

(art. 3.1 t/m 3.7 UB WVO 2020)

1. De kandidaten kiezen in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor kandidaten geldt deze keuze voorzover de schoolleider al dan niet in samenwerking met een of meer scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Indien sprake is van samenwerking tussen scholen, is artikel 2.99 van de wet van toepassing.
2. Het eindexamen kan ter keuze van de examenkandidaat extra vakken omvatten, voor zover de schoolleider hem dit toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van dat eindexamen.
3. Een kandidaat die in de loop van het jaar een vak wil wijzigen meldt zich bij de decaan, die dit proces begeleidt. Mits het organisatorisch mogelijk en inhoudelijk haalbaar is, kan de schoolleider toestemming geven voor een wijziging in het vakkenpakket.

Hoofdstuk III Regeling van het eindexamen

Afdeling 1 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

Artikel 12 Examenreglement (art. 2.60 WVO 2020)

1. De schoolleider is gemandateerd om namens het bevoegd gezag een examenreglement vast te stellen.
2. De schoolleider kan bij de vaststelling van het examenreglement slechts afwijken van het voorstel, bedoeld in artikel 12e, eerste lid, onderdeel a van de wet:
 - a. na overleg met de examencommissie; en
 - b. indien de schoolleider de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
3. De schoolleider zendt de schriftelijke motivering, bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de betreffende (centrale) medezeggenschapsraad of deelraad.
4. De schoolleider behoeft voor het vaststellen of wijzigen van het examenreglement de instemming van de (centrale) medezeggenschapsraad of deelraad, bedoeld in artikel 10, eerste lid onder b, WMS.
5. De schoolleider zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement (digitaal) aan de examenkandidaten, hun wettelijk vertegenwoordigers en de inspectie.

Artikel 12a Programma van toetsing en afsluiting: de inhoud (art. 2.60a WVO 2020)

1. De schoolleider is gemandateerd om jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast te stellen voor het desbetreffende schooljaar.
2. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
 - a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
 - b. welke door de schoolleider vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
 - c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
 - d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
 - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een examenkandidaat tot stand komt.
3. De schoolleider draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
 - a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
 - b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
 - c. examenstof die is gekozen door de schoolleider.

Artikel 12b Programma van toetsing en afsluiting: de vaststelling
(art. 2.60b WVO 2020)

1. De schoolleider kan bij de vaststelling van het programma van toetsing en afsluiting, slechts afwijken van het voorstel van de examencommissie:
 - a. na overleg met de examencommissie; en
 - b. indien de schoolleider de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
2. De schoolleider zendt de schriftelijke motivering bedoeld in het eerste lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de (centrale) medezeggenschapsraad of deelraad.
3. De schoolleider behoeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de (centrale) medezeggenschapsraad of deelraad.
4. De schoolleider zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde programma van toetsing en afsluiting voor het betreffende schooljaar (digitaal) aan de examenkandidaten, hun vertegenwoordigers en aan de inspectie.

Artikel 12c Programma van toetsing en afsluiting: wijziging
(art. 2.60c WVO 2020)

1. De schoolleider kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
 - a. in het geval van een bijzondere onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
 - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.
2. De examencommissie wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
3. De schoolleider kan bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts afwijken van het advies van de examencommissie:
 - a. na overleg met de examencommissie; en
 - b. indien de schoolleider de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
4. Het derde en vierde lid van artikel 12b zijn van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de wijziging van het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober.

Afdeling 2 De examencommissie

Artikel 12d Benoeming en samenstelling van de examencommissie

(artikel 2.60d WVO 2020 en Bestuursbesluit Borging Kwaliteit Examens Scholen Stichting Carmelcollege)

1. De schoolleider:
 - a. stelt een of meer examencommissies in voor elke door de instelling verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
 - b. benoemt de leden van de examencommissie; en
 - c. draagt, mede door de samenstelling van de examencommissie, zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en tenminste drie leden. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld. Daarnaast is de examensecretaris q.q. lid van de examencommissie.
3. Niet kunnen worden benoemd tot lid van de examencommissie:
 - a. leden van het bevoegd gezag of hun (indirect) gemandateerden (waaronder de schoolleider en de teamleiders/adjunct-directeuren);
 - b. leden van de (centrale) medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad of de deelraad;
 - c. leerlingen van de school en hun wettelijke vertegenwoordigers.
4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt de schoolleider er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
 - a. de desbetreffende schoolsoort;
 - b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
 - c. de kwaliteit van examinering.
5. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort de schoolleider de overige leden van de examencommissie.

Artikel 12e Taken en bevoegdheden van de examencommissie

(artikel 2.60e WVO 2020 en Bestuursbesluit Borging Kwaliteit Examens Scholen Stichting Carmelcollege)

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement voor de schoolleider;
 - b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting voor de schoolleider;
 - c. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
 - d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling en vaststelling van het schoolexamen binnen de kaders van het bestuursbesluit Borging Kwaliteit Examens Scholen Stichting Carmelcollege 2020;
 - e. het gevraagd en ongevraagd adviseren over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen); en
 - f. overige door de schoolleider aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
3. De examencommissie stelt vast op welke wijze zij uitvoering geeft aan de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid. Zij stelt hiertoe jaarlijks een jaarplan op.
4. Indien een kandidaat een verzoek of een klacht indient bij de schoolleider waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
5. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden en over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan de schoolleider.
6. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het College van Bestuur en de schoolleider over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
7. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies bedoeld in het tweede, vijfde en zesde lid, aan het College van Bestuur, aan de schoolleider en aan de examensecretaris.

Hoofdstuk IV Schoolexamen

Artikel 13 Schoolexamen

(art. 2.55 WVO 2020, art. 3.12 UB WVO 2020, examenblad)

1. De schoolleider beslist op welk tijdstip het schoolexamen aanvangt en afgesloten wordt.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen. Dit betekent dat ook de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, uiterlijk moeten zijn afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak.
3. De schoolexamencijfers (ook die van de vakken zonder CE) moeten uiterlijk tien kalenderdagen voor het centraal examen worden aangeleverd. De aangeleverde gegevens kunnen tot uiterlijk drie kalenderdagen voor de aanvang van het centrale examen aangepast worden.
4. Indien het centraal examen overeenkomstig artikel 2.56, vierde lid van de wet, wordt afgesloten in het voorlaatste leerjaar of het daaraan voorafgaande leerjaar, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
5. De schoolleider kan een examenkandidaat die wegens ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in een vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, maar na het begin van het eerste tijdvak.
6. Deelname aan de geplande schoolexamentoetsen is verplicht.
7. Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht.

Artikel 13a Regels omtrent (school)examens

1. De schriftelijke schoolexamens en de eindexamens worden zoveel mogelijk gehouden in de gymzalen en waar nodig in enkele lokalen.
2. Een kandidaat moet minimaal 15 minuten voor aanvang van het (school)examen in de zaal of het lokaal aanwezig zijn. In verband met controles geldt dat de kandidaat 30 minuten voor aanvang aanwezig moet zijn bij (school)examens wiskunde, en schoolexamens die afgenomen worden op een eigen device (ED).
3. De grafische rekenmachine moet voldoen aan de beschreven modellen zoals vermeld in de september mededeling op examenblad.nl. Uitgangspunt zijn de modellen die toegestaan zijn in het verwachte examenjaar van de kandidaat. Daarnaast moet de rekenmachine in de Nederlandse examenstand kunnen. Bij vragen kan de kandidaat terecht bij de wiskunde docent.
4. De grafische rekenmachine moet onder toezicht van de surveillant in de Nederlandse examenstand gezet worden.
5. Het examenwerk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school, tenzij er door de examencommissie (belast met de vaststelling van de opgaven) ander papier is verstrekt. Er mag zelf géén papier meegebracht worden, ook geen klad- of aantekeningpapier.
6. Op het gemaakte werk moeten naam, examennummer, vak en de naam van de docent vermeld staan (ook op ingeleverde bijlagen, etc).
7. Over de opgaven worden geen mededelingen of inlichtingen van welke aard of door wie dan ook aan de kandidaten verstrekt. Op de eerste bladzijde van de opgave staat aangegeven uit hoeveel vragen het examen bestaat en of er een bijlage is.
8. Voor het gebruik van hulpmiddelen zie het rooster van het Centrale Examen.
9. De kandidaat zorgt zelf voor: - schrijfmateriaal - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - markeerstift voor gebruik in teksten/bronnen en opgaven/vragen mag - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum – (grafische) rekenmachine. (Uit)lenen van deze hulpmiddelen is niet toegestaan!
10. Er mag bij alle schriftelijke examens één eendelig woordenboek Nederlands gebruikt worden, tenzij nadrukkelijk in het PTA is opgenomen dat deze niet is toegestaan. In plaats van het

- eendelig woordenboek Nederlands mag ook gebruik gemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal (bijv naar de thuistaal van de kandidaat).
11. De kandidaat mag bij alle schriftelijke (school)examens water (in een doorzichtige fles) en/of een kleine hoeveelheid eten meenemen.
 12. Horloges en elektronische apparatuur, mobiele telefoons en andere apparatuur die in verbinding staan met de buitenwereld, zoals smartwatches en noise cancelling headsets etc. mogen niet in het (school)examenlokaal aanwezig zijn. Het toch meenemen van bovengenoemde apparaten wordt gezien als onregelmatigheid. Uitzondering hierop is het meenemen en gebruiken van een eigen device bij opdrachten die afgenomen worden met behulp van online toets- en monitoringsoftware en waarbij in het PTA is opgenomen dat een eigen device als hulpmiddel is toegestaan. Zie ook artikel 6 lid 1.
 13. Alleen toegestane hulpmiddelen die staan vermeld op de lijst van toegestane hulpmiddelen mogen het (school)examenlokaal worden ingebracht. De kandidaat maakt bij de schoolexamens uitsluitend gebruik van toegestane bronnen en draagt ervoor zorg dat medekandidaten geen gebruik kunnen maken van informatie of werk van de kandidaat zelf.
 14. Bij een schoolexamen waarbij het examen wordt afgerond op een eigen device geldt dat het examenwerk in het gebruikte programma wordt bewaard als origineel gewaarmerkt werk. Vanuit het programma wordt het examenwerk geprint en beoordeeld, tenzij er door de examencommissie (belast met de vaststelling van de opgaven) ander papier of methode is verstrekt.
 15. Tijdens een schoolexamen worden aan de kandidaten geen mededelingen aangaande de opgaven gedaan van welke aard dan ook, uitgezonderd mededelingen van de examensecretaris of schoolleider.
 16. De schoolleider draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het schoolexamen wordt uitgeoefend.
 17. De kandidaat kan gebruik maken van het eerste vertrekmoment van de zitting of anders het eindmoment van de zitting.
 18. Het gebruik van generatieve AI (waaronder, maar niet uitsluitend, ChatGPT) is niet toegestaan bij enig onderdeel van het schoolexamen, tenzij de vakdocent per vak en per opdracht nadere specifieke criteria heeft opgesteld voor toegestaan gebruik.

Artikel 13b Inzage schoolexamens

Elke kandidaat heeft recht om zijn gemaakte schoolexamenwerk in te zien. De inzage van het schoolexamenwerk vindt plaats onder toezicht van een medewerker van de school. In principe is dit de docent zelf, maar hiervan kan worden afgeweken. Het moment van inzage wordt afgestemd met de vakdocent.

Indien opnames worden gemaakt van mondelinge schoolexamens bewaart de vakdocent deze maximaal acht weken.

Artikel 13c Extra tijd bij schoolexamens

In bepaalde situaties kan een kandidaat recht hebben op extra tijd. De toekenning van extra tijd wordt gedaan door de schoolleider.

Indien de kandidaat recht heeft op extra tijd, zal de surveillant hierop toezien. De volgende verlenging wordt gehanteerd:

Tijdsduur toets	verlenging
45 min	10 min
60 min	10 min
90 min	20 min
120 min	20 min
150 min	30 min

Eindtijd van de verlenging wordt als extra vertrekmoment aangewezen.

Artikel 13d Naar behoren en v/g

1. Onderdelen waarbij in het PTA als beoordeling NB of O-V-G is opgenomen, moeten naar behoren of minimaal voldoende worden afgerond. Is de opdracht niet naar behoren (NNB) of O dan kan de kandidaat niet deelnemen aan het eindexamen. De beoordeling O-V-G wordt alleen gebruikt bij het vak LO.
2. Wanneer het werk NNB of O is, krijgt de kandidaat van de vakdocent een passend reparatietraject aangeboden. Als de kandidaat op de nieuwe inleverdatum opnieuw in gebreke is gebleven, neemt de vakdocent contact op met de wettelijke vertegenwoordigers (in geval van een minderjarige kandidaat) en de examensecretaris.

Artikel 14 Inhaal- en herkansingsregeling schoolexamen (artikel 2.60 WVO 2020)

Artikel 14a Inhaalregeling schoolexamens alle cohorten

De school is verplicht de kandidaat een inhaalmogelijkheid te bieden voor de gevallen waarin deze door ziekte of een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid een toets heeft gemist. Dit artikel heeft betrekking op alle onderdelen van het schoolexamen die op een vooraf vastgesteld tijdstip worden afgenomen. In artikel 6a is de regeling beschreven voor onderdelen die op een vastgestelde deadline moeten zijn afgerond.

1. Als de kandidaat door ziekte of overmacht niet in staat is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, moet dit voor het tijdstip waarop het schoolexamen begint door de wettelijk vertegenwoordiger schriftelijk gemeld worden op mailadres toetsengrundel@carmelhengelo.nl. Een kandidaat die 18 jaar of ouder is mag deze afmelding zelf doen. Het is mogelijk dat later op de dag telefonisch contact met de wettelijk vertegenwoordiger opgenomen wordt.
2. Een verantwoording van afwezigheid achteraf wordt beoordeeld door de schoolleider.
3. Een kandidaat die reglementair afwezig is geweest, krijgt de gelegenheid de gemiste schoolexamens in te halen. Dit kan slechts plaats vinden op door school vast te stellen tijdstippen.
4. Als de kandidaat door zijn/haar nalatigheid afwezig is bij een schoolexamen is dat een onregelmatigheid.
5. Mocht een kandidaat tijdens een schoolexamen ziek/onwel worden, of om andere redenen het examenlokaal moeten verlaten, dan kan, in het geval van zwaarwegende omstandigheden, ter beoordeling aan de schoolleiding, besloten worden dat het gemaakte examen ongeldig verklaard wordt.

Artikel 14b Herkansingsregeling schoolexamens alle cohorten

1. In het voorexamen jaar en het examenjaar krijgt een kandidaat de mogelijkheid om 2 schoolexamens van dat leerjaar te herkansen. In het PTA staat opgenomen welke schoolexamens herkansbaar zijn. De kandidaat kiest zelf uit welke periode hij toetsen wil herkansen, dit mag ook tweemaal dezelfde periode zijn.

4 HAVO & 5 VWO	Herkansbare SE's	Afname herkansing	5 HAVO & 6 VWO	Herkansbare SE's	Afname herkansing
P1	Ja	P4	P1	Ja	P3
P2	Ja	P4	P2	Ja	P3
P3	Ja	P4	P3	Nee	NVT
P4	Nee	NVT			

2. De wijze van herkansing is identiek aan de originele toetsvorm en tijdsduur.
3. De herkansingen vinden plaats op een door de school aan te wijzen moment in P4, dat in de jaarplanning is opgenomen.
4. Het hoogste cijfer behaald bij de herkansing of bij de eerder afgelegde toets van het schoolexamen geldt als definitief cijfer voor de desbetreffende toets. Toetsen voor het schoolexamen kunnen eenmaal worden herkanst, ongeacht het cijfer.
5. Uitzondering op artikel 14b lid 1 t/m 4 is het vak rekenen. De herkansingsmogelijkheid voor rekenen 3F voor kandidaten zonder wiskunde wordt benoemd in artikel 14c.
6. Schoolexamenvakken die in leerjaar 4 worden afgerond en die een herkansbare schriftelijke toets hebben in de toetsweken krijgen een herkansingsmogelijkheid na periode 3. Hierbij mag één toets gekozen worden uit P1, P2 of P3.
7. Indien een kandidaat, met of zonder geldige reden, afwezig is bij een herkansing, vervalt de betreffende herkansing.

Artikel 14c Herkansing schoolexamen rekenen

Kandidaten zonder wiskunde moeten het vak rekenen afronden (alleen op havo). Voor dit vak is een aparte herkansingsregeling:

1. In 4 HAVO periode 2 doet de kandidaat schoolexamen rekenen 3F. Indien de kandidaat een onvoldoende heeft kan men via bijlessen werken aan die rekenonderdelen die nog niet op orde zijn.
2. Het schoolexamen rekenen kan 2 keer worden herkanst, beide momenten in 5 HAVO. Het gaat bij de herkansing om de gehele 3F-toets en niet alleen om de onderdelen waar de kandidaat bij het eerste schoolexamen rekenen onvoldoende heeft gescoord; De eerste herkansing wordt aangeboden in periode 2 van 5 HAVO. Indien een kandidaat van de tweede herkansing gebruikt wil maken dient hij/zij dit bij de examensecretaris aan te vragen. Deze herkansing vindt plaats in periode 3.
3. Kandidaten die voor hun eerste schoolexamen rekenen al een voldoende hebben gehaald mogen met maximaal twee herkansingen proberen hun cijfer te verbeteren;
4. Het hoogste cijfer voor het schoolexamen rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

Artikel 14d Inschrijven voor herkansing van een schoolexamen

De inschrijving voor een herkansing verloopt digitaal. De deadlines zijn opgenomen in de jaarplanning. Na het verstrijken van de deadline is inschrijven niet meer mogelijk.

Artikel 15 Examendossier (art. 3.11 UB WVO)

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de schoolleider gekozen vorm. De meeste vakken worden afgesloten met het centraal examen. Uitzonderingen hierop zijn:
 - LO moet worden afgesloten met “Voldoende” of “Goed”. Als dit vak niet met “Voldoende” of “Goed” is afgesloten, kan een kandidaat niet slagen.
 - Vakken die alleen met een schoolexamen afgesloten worden:
4 havo: Culturele en kunstzinnige vorming en maatschappijleer
5 havo: Natuur, Leven en Techniek, Informatica, HavoP, wiskunde D en profielwerkstuk
4 vwo: Culturele en kunstzinnige vorming en maatschappijleer
6 vwo: Natuur, Leven en Techniek, Informatica, wiskunde D en profielwerkstuk
2. *Artikel 15 lid 2 is niet van toepassing voor havo en vwo*

Artikel 15a Vrijstellingen bij doubleren en zakken

Er is een vrijstellingsregeling voor doubleren en zakken.

De **vrijstellingsregeling bij doubleren/zakken** ziet er als volgt uit:

1. Vakken die in het te doubleren jaar worden afgesloten met een eindcijfer schoolexamen voor dat vak, hoeven niet opnieuw gevolgd te worden. Het eenmaal behaalde cijfer blijft geldig. Vrijstelling geldt niet voor vakken die worden afgesloten met een centraal examen.
2. Een kandidaat kan ervoor kiezen de SE-onderdelen uit het te doubleren jaar van het vak, als bedoeld in het eerste lid, opnieuw te doen, mits dit organisatorisch mogelijk is. In dat geval moeten alle onderdelen van dat schooljaar overgedaan worden, inclusief eventuele praktische opdrachten. De eerder behaalde resultaten van die SE-onderdelen vervallen.
3. Het vak LO in H5 en V6: er geldt een vrijstelling voor het volgen van de lessen, indien het vak met V/G is afgerond.
4. De kandidaat moet bij vrijstelling van vakken de vrijgekomen studielasturen verantwoorden. De mentor draagt er zorg voor dat dit in SOM wordt opgenomen.

Artikel 15b Examendossier bij wisseling van afdeling

1. Vakken die ten tijde van de overstap op het nieuwe niveau volledig zijn afgesloten met een eindcijfer schoolexamen hoeven niet opnieuw gevolgd te worden. Dit geldt niet voor vakken die worden afgesloten met een centraal examen. De eenmaal behaalde cijfers voor de onderdelen van het schoolexamen worden herbeoordeeld op het nieuwe niveau.
2. Een kandidaat kan ervoor kiezen de SE-onderdelen in het nog te volgen jaar van het vak, als bedoeld in het eerste lid, opnieuw te doen, mits dit organisatorisch mogelijk is. In dat geval moeten alle onderdelen uit het schooljaar overgedaan worden, inclusief eventuele praktische opdrachten. De eerder behaalde resultaten van die SE-onderdelen vervallen.
3. Uitzondering op artikel 15b lid 1 en 2 treedt op bij kandidaten die met een havodiploma doorstromen naar 5vwo. De kandidaat heeft vrijstelling voor de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming. Het combinatiecijfer zal derhalve alleen bestaan uit het profielwerkstuk.
4. Het profielwerkstuk moet altijd opnieuw worden gemaakt.

5. Een kandidaat die instroomt in een lopend PTA, krijgt een persoonlijk PTA. Hierbij kunnen vier situaties (of een combinatie daarvan) optreden:
 - a. De kandidaat hoeft geen schoolexamens van het gemiste deel in te halen.
 - b. De kandidaat moet één of meerdere schoolexamens van het gemiste deel inhalen.
 - c. Een of meerdere resultaten behaald op het oude niveau worden herbeoordeeld op het nieuwe niveau, bij vergelijkbare inhoud en omvang. Het is niet toegestaan dat een cijfer omgerekend wordt naar een ander niveau.
 - d. Een kandidaat krijgt één of meer vervangende schoolexamen(s) om ontbrekende stof af te dekken.

De vaksecties zijn verantwoordelijk voor het opstellen van het persoonlijk PTA.

Artikel 15c Versneld examen

In individuele gevallen kan een vakdocent een kandidaat aandragen om versneld examen te doen. Deze leerling rond het vak dan al af in het voorexamenjaar. Toestemming hiervoor moet altijd worden verleend door de schoolleider.

1. Het cijfer dat een kandidaat haalt voor zijn versneld vak, is definitief. Wanneer de kandidaat een herexamen aanvraagt voor dit vak, heeft hij/zij het daaropvolgende jaar geen recht meer op herexamen.
2. Het cijfer dat een kandidaat haalt voor het examen van het versneld gevolgde vak komt te vervallen indien de kandidaat doubleert of overstapt naar een ander niveau.

Artikel 15d Bewaarplicht schoolexamens

Voor schoolexamens geldt geen wettelijk vastgestelde bewaartermijn. De school bewaart schoolexamens gedurende de schoolloopbaan van de leerling telkens tot en met het daaropvolgende schooljaar. Na het behalen van het diploma of na het verlaten van de school worden de schoolexamens bewaard tot de eerste dag van het nieuwe schooljaar. Wanneer ten aanzien van een schoolexamen een bezwaar, klacht of andere procedure aanhangig is, wordt afgeweken van deze bewaartermijn en blijft het betreffende schoolexamen bewaard totdat de procedure volledig is afgerond.

Artikel 16 Beoordeling schoolexamen (art. 3.13 UB WVO)

1. Het cijfer van het schoolexamen voor vakken die met een centraal examen worden afgesloten, worden afgerond op 1 decimaal. Bij deze afronding wordt ook de 2e decimaal betrokken. Indien de 2e decimaal een 5 of hoger is, wordt de eerste decimaal met één opgehoogd.
 - een 5,45 wordt een 5,5
 - een 5,44 wordt een 5,4
 - een 7,37 wordt een 7,4
 - een 6,48 wordt een 6,5
2. Het cijfer van het schoolexamen voor vakken die alleen met een schoolexamen worden afgesloten wordt afgerond naar een geheel getal, waarbij de tweede decimaal ook in de afronding wordt betrokken. Indien de 2e decimaal een 5 of hoger is, wordt de eerste decimaal met één opgehoogd. Daarna wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele getal. Enkele voorbeelden:
 - een 5,45 wordt een 5,5 en dat levert als eindcijfer een 6 op
 - een 5,44 wordt een 5,4 en dat levert als eindcijfer een 5 op
 - een 7,37 wordt een 7,4 en dat levert als eindcijfer een 7 op
 - een 6,48 wordt een 6,5 en dat levert als eindcijfer een 7 op
3. In afwijking van het eerste en tweede lid wordt in alle schoolsoorten het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel en in het vmbo de kunstvakken beoordeeld met “goed” of “voldoende”.
4. De beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding en de kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming gaat uit van de prestaties van de kandidaat binnen zijn mogelijkheden, zoals blijkend uit het examendossier.
5. Onder verwijzing naar artikel 35, lid 2 wordt het combinatiecijfer in atheneum en havo bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) van de volgende onderdelen: **culturele en kunstzinnige vorming, maatschappijleer en profielwerkstuk**. Het eindcijfer van elk afzonderlijk onderdeel mag niet lager zijn dan een 4.
6. Onder verwijzing naar artikel 35, lid 2 wordt het combinatiecijfer in gymnasium bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) van de volgende onderdelen: **maatschappijleer en profielwerkstuk**. Het eindcijfer van elk afzonderlijk onderdeel mag niet lager zijn dan een 4.

Artikel 17 Beoordeling profielwerkstuk in het vmbo (art. 3.14 UB WVO)

Artikel 17 van het kaderreglement is niet van toepassing voor havo en vwo.

Artikel 18 Verstrekking beoordeling schoolexamen (art. 2.55a WVO 2020, art. 3.15 UB WVO)

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de schoolleider aan de examenkandidaat:
 - a. het cijfer of de cijfers voor het schoolexamen;
 - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
 - c. de beoordeling van het profielwerkstuk; en
 - d. een overzicht van de behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier.
2. De schoolleider en de examensecretaris tekenen voor verstrekking van de in het eerste lid genoemde cijfers, beoordelingen en overzicht.
3. De examenkandidaat tekent voor ontvangst van de in het eerste lid genoemde cijfers, beoordelingen en overzicht.

Artikel 19 Herexamen schoolexamen vmbo zonder centraal examen
(art. 3.16 UB WVO)

Artikel 19 van het kaderreglement is niet van toepassing voor havo en vwo.

Hoofdstuk V Centraal examen

Artikel 20 Centraal examen

(art. 2.56 WVO 2020, art. 3.23 UB WVO 2020)

1. Het centraal examen heeft drie afnameperiodes. Deze worden aangeduid als eerste, tweede en derde tijdvak. Het tweede en derde tijdvak bieden de examenkandidaat gelegenheid om het centraal examen alsnog te voltooien, dan wel het centraal examen te herkansen.
2. Het eerste en tweede tijdvak vallen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak is aansluitend op het laatste leerjaar.
3. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat voor een centraal examen wordt afgeweken van de afnameperiodes.
4. De schoolleider kan kandidaten de gelegenheid geven om in het voorlaatste leerjaar of in het daaraan voorafgaande leerjaar het centraal examen in een of meer vakken, maar niet in alle vakken, af te leggen.
5. In afwijking van artikel 2, derde lid, wordt het centraal examen in het derde tijdvak afgenomen door het College voor toetsen en examens.
6. Op het examenwerk van het centraal examen vindt een tweede correctie plaats door een gecommiteerde.

Artikel 21 Afwijkend tijdstip centraal examen

(art. 3.17 UB WVO 2020)

1. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat een centraal examen in een vak wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
2. Het College voor toetsen en examens kan voor een centraal examen in een vak een afnameperiode instellen waarbinnen de schoolleider zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van dat examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.

Artikel 22 De opgaven voor het centraal examen

(art. 3.19 UB WVO 2020)

1. De schoolleider zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarvoor deze opgaven dienen.
2. Het College voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.

Artikel 23 Afname centraal examen

(art. 3.20 UB WVO 2020)

1. De schoolleider draagt zorg voor het nodige toezicht bij het centraal examen.
2. Tijdens het centraal examen worden aan de examenkandidaten geen mededelingen van welke aard ook over de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.
3. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de schoolleider samen met het gemaakte examenwerk.
4. Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na de aanvang tot een toets toegelaten.
5. De aan de examenkandidaten voorgelegde opgaven blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
6. Het College voor toetsen en examens kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 24 Beoordeling centraal examen door examiner
(art. 3.21 UB WVO 2020)

1. De schoolleider doet aan de examiner in een vak toekomen:
 - a. het gemaakte werk van het centraal examen;
 - b. een exemplaar van de opgaven;
 - c. de beoordelingsnormen; en
 - d. het proces-verbaal van het examen.
2. De examiner beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens, toe.
3. De examiner drukt zijn beoordeling uit in een score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens.
4. De examiner zendt de score en het beoordeelde werk aan de schoolleider.
5. Bij digitale examinering met gebruikmaking van de daartoe door het College voor toetsen en examens beschikbaar gestelde programmatuur worden de handelingen, bedoeld in dit artikel, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.
6. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de beoordeling van het centraal examen door de examiner.

Artikel 25 Beoordeling centraal examen door gecommiteerde
(art. 3.24 UB WVO 2020)

1. De schoolleider doet onverwijld na de beoordeling door de examiner aan de rector of directeur van de gecommiteerde toekomen:
 - a. het door de examiner beoordeelde werk van het centraal examen;
 - b. een exemplaar van de opgaven;
 - c. de beoordelingsnormen;
 - d. het proces-verbaal van het examen; en
 - e. de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in artikel 24, derde lid.
2. De rector of directeur van de gecommiteerde doet de documenten, bedoeld in het eerste lid, toekomen aan de gecommiteerde.
3. Artikel 24, tweede, derde, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing op de beoordeling door de gecommiteerde.
4. De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring over de verrichte correctie. Deze verklaring is medeondertekend door het bevoegd gezag van de school waarbij de gecommiteerde werkzaam is.
5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het bepaalde in dit artikel.

Artikel 26 Vaststelling score en cijfer centraal examen
(art. 3.25 UB WVO 2020)

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast.
2. Indien de examinerator en de gecommiteerde niet tot overeenstemming over de score komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Het bevoegd gezag van de gecommiteerde kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator.
3. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
4. De schoolleider stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, of de beoordeling, bedoeld in het derde lid, en met inachtneming van de regels bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens.

Artikel 27 Beoordeling centraal examen cspe vmbo door examinerator
(art. 3.26 UB WVO 2020)

Artikel 27 is niet van toepassing voor havo en vwo.

Artikel 28 Beoordeling centraal examen cspe vmbo door tweede examinerator
(3.27 UB WVO 2020)

Artikel 28 is niet van toepassing voor havo en vwo.

Artikel 29 Afnahme centraal examen in tweede tijdvak door College voor toetsen en examens wegens gering aantal examenkandidaten
(art. 3.28 UB WVO 2020)

Het College voor toetsen en examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal examenkandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak door dit College wordt afgenomen.

Artikel 30 Centraal examen bij verhindering in eerste of tweede tijdvak
(art. 3.29 UB WVO 2020)

1. Indien een examenkandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, is verhinderd bij het centraal examen van een of meer vakken in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, krijgt hij in het tweede tijdvak de gelegenheid het centraal examen alsnog te voltooien. De examenkandidaat maakt in dat geval maximaal twee toetsen per dag.
2. Indien een examenkandidaat ook in het tweede tijdvak om een geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, verhinderd is, of als hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.
3. Indien de schoolleider, op grond van artikel 21, tweede lid, zelf de afnametijdstippen van een centraal examen bepaalt, kan de schoolleider een examenkandidaat de gelegenheid geven om binnen deze afnameperiode, alsnog het centraal examen te voltooien, waarvoor hij eerder was verhinderd.

Artikel 31 Procedure afnemen centraal examen door College in tweede en derde tijdvak
(art. 3.30 UB WVO 2020)

1. Indien een examenkandidaat gebruik wil maken van de gelegenheid, bedoeld in artikel (vorige), tweede lid, meldt hij dit zo spoedig mogelijk aan de schoolleider.
2. De schoolleider deelt voorafgaande aan het tweede of derde tijdvak aan het College voor toetsen en examens mee welke examenkandidaten het centraal examen in deze tijdvakken ten overstaan van dit College zullen afleggen en in welke vakken.
3. Indien voor een examenkandidaat toepassing is gegeven aan de artikelen 55 of 56, deelt de schoolleider dit mee aan het College, onder vermelding van de toepassing.
4. De examenkandidaat levert de opgaven, de door hem gemaakte aantekeningen en andere door hem gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor toetsen en examens bepaalt in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin en in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin, aan de examenkandidaat worden teruggegeven.
5. Het College deelt het door de examenkandidaat behaalde cijfer voor het centraal examen aan de schoolleider mee.
6. Indien sprake is van een centraal eindexamen met geheime opgaven, kan de examenkandidaat over zijn werk gedurende een periode van zes maanden na de mededeling, bedoeld in het vijfde lid, inlichtingen inwinnen bij het College.

Artikel 32 Bewaren werk centraal examen en inzage
(art. 3.31 UB WVO 2020)

1. De schoolleider bewaart het gemaakte werk van het centraal examen van de examenkandidaat gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag, ter inzage voor belanghebbenden.
2. De schoolleider draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het (digitale) archief van de school.
3. De kandidaat heeft het recht om, na vaststelling en bekendmaking van de examenuitslag, het door hem/haar gemaakte centraal examenwerk in te zien.
4. De kandidaat dient een verzoek tot inzage in bij het examensecretariaat,
5. Inzage vindt plaats op school onder toezicht en op een door school vastgesteld moment.
6. Inzageduur is maximaal 30 minuten per examen.
7. Tijdens de inzage zijn de volgende personen aanwezig:
 1. De kandidaat
 2. Een lid van het examensecretariaat of de schoolleiding
8. De kandidaat heeft het recht zich tijdens de inzage te laten bijstaan door een derde persoon.
9. De examiner/docent/eerste corrector is niet aanwezig bij de inzage.
10. Tijdens de inzage gelden de volgende voorwaarden:
 - a. Het examenwerk en de correctievoorschriften mogen worden ingezien, maar niet worden gekopieerd, gefotografeerd of meegenomen;
 - b. Aantekeningen maken is toegestaan;
 - c. De inzage is bedoeld om het gemaakte werk en de beoordeling te controleren en zo nodig vragen te verduidelijken.
11. Indien de kandidaat naar aanleiding van de inzage van mening is dat er sprake is van een onjuiste beoordeling, kan hij/zij dit gemotiveerd kenbaar maken bij de schoolleiding,
12. De school handelt bij verzoeken tot inzage overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving en de meest recente richtlijnen van de VO-raad.

Hoofdstuk VI Uitslag van het eindexamen en herkansing centraal examen

Artikel 33 Eindcijfer vakken eindexamen (art. 3.32 UB WVO 2020)

1. Het eindcijfer voor vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De schoolleider bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet ook een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen ook het eindcijfer.

Artikel 34 Vaststelling uitslag eindexamen (art. 3.33 UB WVO 2020)

1. De schoolleider stelt voor de vaststelling van de uitslag van het eindexamen vast of de examenkandidaat het eindexamen heeft afgelegd in de voor het eindexamen voorgeschreven vakken.
2. De uitslag luidt “geslaagd” of “afgewezen”.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de schoolleider en de examensecretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 35 Uitslag eindexamen vwo en havo
(art. 3.34 UB WVO 2020)

1. De examenkandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald en hij voor het andere vak of andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
 - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt, of
 - 4°. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt.
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
 - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel de kwalificatie <voldoende> of <goed> heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk.

De schoolleider kan aan dit combinatiecijfer toevoegen:

 - a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien de schoolleider daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van die taal en literatuur;
 - b. algemene natuurwetenschappen in vwo en havo;
 - c. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien de schoolleider hiertoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend.
3. Indien de schoolleider toepassing geeft aan het tweede lid, tweede volzin, wordt in het examenreglement vermeld welk onderdeel of welke onderdelen zijn toegevoegd voor de bepaling van het eindcijfer, bedoeld in dat lid.
4. De schoolleider bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een vier of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
5. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de schoolleider deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 39. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet, is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 36 Uitslag eindexamen vmbo
(art. 3.35 UB WVO 2020)

Artikel 36 is niet van toepassing voor havo en vwo.

Artikel 37 Bekendmaking cijfer bij eindexamen in eerder leerjaar
(art. 3.36 UB WVO 2020)

1. Indien een kandidaat in een of meer vakken eindexamen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, maakt de schoolleider het eindcijfer van dit eindexamen schriftelijk aan de examenkandidaat bekend zodra deze is vastgesteld, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 39.
2. Indien een kandidaat als bedoeld in het eerste lid niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 38 Afleggen eindexamen in vak op niveau inschrijving na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau
(art. 3.37 UB WVO 2020)

1. Indien een examenkandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een overeenkomstig vak op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de schoolleider de examenkandidaat in de gelegenheid alsnog in dat vak eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.
2. Het afleggen van het eindexamen op het oorspronkelijk niveau gaat niet ten koste van de herkansing.

Artikel 39 Herkansing centraal examen
(art. 3.38 UB)

1. De examenkandidaat kan voor één vak van het eindexamen waarin hij centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 30, eerste lid, van toepassing is, het derde tijdvak, opnieuw deelnemen aan het centraal examen of aan het cspe.
2. Bij het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg kan de examenkandidaat ook opnieuw deelnemen aan het cspe dat door de schoolleider aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen.
3. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
4. De examenkandidaat heeft het recht, bedoeld in de het eerste en tweede lid, indien op grond van artikel 35, vijfde lid, of artikel 36, zevende lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
5. De examenkandidaat deelt de schoolleider voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk mee dat hij gebruik maakt van het recht van herkansing, bedoeld in het eerste lid of tweede lid.
6. Dit artikel is ook van toepassing als in plaats van een volledig eindexamen, eindexamen in een of meer vakken wordt afgelegd. De examenkandidaat die in een examenjaar zowel een volledig eindexamen als eindexamen in een of meer vakken aflegt, oefent het recht, bedoeld in het eerste en tweede lid, ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 40 Cijfer en uitslag na herkansing
(art. 3.39 UB WVO 2020)

1. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het centraal examen of de herkansing, is het definitieve cijfer van het centraal examen in dat vak.
2. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar stelt de schoolleider de uitslag definitief vast, en maakt deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend.
3. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar maakt de schoolleider het definitief cijfer schriftelijk aan de examenkandidaat bekend.

Hoofdstuk VII Cijferlijsten, diploma's en certificaten

Artikel 41 Cijferlijst eindexamen (art. 3.40 UB WVO 2020)

1. Op de cijferlijst van het eindexamen worden vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen. Indien toepassing is gegeven aan de mogelijkheid één of meer vakken op een hoger niveau af te sluiten, wordt achter de desbetreffende vaknaam (uit dat niveau) tussen haakjes de leerweg (KB, GL of TL) of schoolsoort (havo of vwo) afgekort vermeld op de cijferlijst;
 - b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk;
 - c. voor vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk;
 - d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo;
 - e. de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijk deel van een leerweg in mavo en vbo;
 - f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien deze onderdeel is van het eindexamen en is beoordeeld met <voldoende> of <goed>;
 - g. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het eindcijfer bedoeld in artikel 35, tweede lid, of artikel 36, derde lid; en
 - h. de uitslag van het eindexamen.
2. Indien een examenkandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de examenkandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
3. De schoolleider en de examensecretaris ondertekenen de cijferlijst.
4. Indien de examenkandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de schoolleider er op verzoek van de examenkandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar eindexamen in een of meer vakken of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.

Artikel 42 Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vwo en havo (art. 3.42 UB WVO 2020)

Bij het eindexamen vwo en het eindexamen havo geldt voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vrijstelling is verleend het volgende:

1. de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, wordt niet vermeld op de cijferlijst;
2. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
3. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze havo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer; en
4. andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

Artikel 43 Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vmbo
(art. 3.43 UB WVO 2020)

Artikel 43 is niet van toepassing op havo en vwo.

Artikel 44 Vaststelling uitslag eindexamen
(art. 2.57 WVO 2020)

1. De schoolleider stelt de eindcijfers van het eindexamen vast.
2. De schoolleider en de examensecretaris stellen de uitslag van het eindexamen vast. De uitslag luidt “geslaagd” of “afgewezen”.

Artikel 45 Diploma's, getuigschriften, certificaten en cijferlijsten
(art. 2.58 WVO 2020)

1. De schoolleider reikt op grond van de definitieve uitslag van het eindexamen aan elke examenkandidaat een cijferlijst uit.
2. De schoolleider reikt uit:
 - a. een diploma vwo, havo of vmbo aan de examenkandidaat die met goed gevolg het eindexamen heeft afgelegd van de desbetreffende schoolsoort, daaronder mede begrepen de examenkandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor toetsen en examens;
 - b. een diploma basisberoepsgerichte leerweg/leer-werktraject aan de examenkandidaat die met goed gevolg een leer-werktraject heeft afgesloten;
 - c. een getuigschrift vmbo aan de examenkandidaat die met goed gevolg een gedeelte van het eindexamen in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgesloten; of
 - d. een certificaat aan de examenkandidaat die is afgewezen voor het eindexamen vmbo, met goed gevolg een of meer vakken van dat eindexamen heeft afgesloten en de school verlaat.
3. De schoolleider en de examensecretaris tekenen de cijferlijsten, diploma's, getuigschriften en certificaten, bedoeld in het eerste en tweede lid.

Artikel 46 Atheneumdiploma in plaats van gymnasiumdiploma
(art. 3.44 UB WVO 2020)

De schoolleider van een scholengemeenschap of school voor vwo die gymnasium verzorgt, kan in plaats van een diploma gymnasium een diploma atheneum uitreiken aan een examenkandidaat indien:

- a. de scholengemeenschap of school voor vwo atheneum onderwijs verzorgt;
- b. de scholengemeenschap of school voor vwo die kenbaar heeft gemaakt dat het behalen van een diploma atheneum en het volgen van atheneumonderwijs mogelijk is; en
- c. de examenkandidaat staat ingeschreven voor atheneum onderwijs. Op een scholengemeenschap kan nog tot het moment van opgave van de SE-cijfers een keuze worden gemaakt voor atheneum (eventueel met Latijn of Grieks als extra vak) als gymnasium risicovol lijkt.

Artikel 47 Diploma vmbo theoretische leerweg bij inschrijving gemengde leerweg
(art. 3.45 UB WVO 2020)

Artikel 47 is niet van toepassing op havo en vwo.

Artikel 48 Vermelding profiel en leerweg op diploma
(art. 3.46 UB WVO 2020)

1. Het diploma voor het eindexamen vermeldt het profiel of de profielen die bij de uitslag van het eindexamen zijn betrokken.
2. *Artikel 48 lid 2 is niet van toepassing op havo en vwo.*
3. De schoolleider en de examensecretaris ondertekenen het diploma.

Artikel 49 Voorschriften cum laude vwo en havo
(art. 3.47 UB WVO 2020)

- 1) Op het diploma vwo van een examenkandidaat wordt 'cum laude' vermeld, indien hij
 - a) ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1° de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en
 - 2° het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b) ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie <voldoende> heeft behaald voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 35.
- 2) Op het diploma havo van een examenkandidaat wordt 'cum laude' vermeld, indien hij
 - a) ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1° de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en
 - 2° het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b) ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie <voldoende> heeft behaald voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 35.

Artikel 50 Voorschriften cum laude vmbo
(art. 3.48 UB WVO 2020)

Artikel 50 is niet van toepassing op havo en vwo.

Artikel 51 Voorlopige cijferlijst
(art. 3.49 UB WVO 2020)

- 1) De schoolleider verstrekt een voorlopige cijferlijst aan de examenkandidaat:
 - a) die:
 - 1° in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in een of meer vakken heeft afgelegd, voor zover de cijfers niet op grond van artikel 37, tweede lid, zijn vervallen, of
 - 2° het gespreid centraal examen, bedoeld in artikel 57 aflegt; en
 - b) die vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien.
- 2) Op de voorlopige cijferlijst worden vermeld:
 - a) het vak of de vakken waarin de examenkandidaat centraal examen of een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd;
 - b) het cijfer van het schoolexamen;
 - c) het cijfer van het centraal examen;
 - d) het eindcijfer voor het vak;
 - e) de aantekening of gebruik is gemaakt van het recht op herkansing, bedoeld in artikel 39.
- 3) Bij ministeriële regeling wordt het model voor de voorlopige cijferlijst vastgesteld.
- 4) De examenkandidaat kan geen rechten meer ontlenen aan de voorlopige cijferlijst met ingang van het moment waarop aan de examenkandidaat een cijferlijst als bedoeld in artikel 45, eerste lid van de wet is uitgereikt die in ieder geval de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

Artikel 52 Certificaat voor vakken eindexamen vmbo bij afwijzing eindexamen
(art. 3.50 UB WVO 2020)

Artikel 52 is niet van toepassing op havo en vwo.

Artikel 53 Duplicaten, afgifte verklaringen en vervangende opleidingsdocumenten
(art. 3.51 UB WVO 2020)

1. Van een afgegeven diploma, certificaat, bewijs van ontheffing of cijferlijst wordt geen duplicaat verstrekt. Gewaarmerkte kopieën worden op verzoek verstrekt.
2. Onze Minister kan een schriftelijke verklaring verstrekken dat een document, bedoeld in het eerste lid is afgegeven. Deze verklaring heeft dezelfde waarde als dat document zelf.
3. Onze Minister kan een document ter vervanging van een diploma, certificaat of cijferlijst verstrekken indien op grond van artikel 4, vierde lid, artikel 7, eerste lid, of artikel 28b, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek of ten gevolge van het verkrijgen van het Nederlanderschap op grond van artikel 7, eerste lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap, de voornaam respectievelijk de geslachtsnaam van de examenkandidaat is gewijzigd.

Hoofdstuk VIII Specifieke voorzieningen eindexamen

Artikel 54 Eindexamen VSO-kandidaat aan vbo-school in een of meer vakken (art. 3.52 UB WVO)

Artikel 54 is niet van toepassing op havo en vwo.

Artikel 55 Afwijkende wijze van examineren bij handicap of ziekte (art. 3.54 UB WVO 2020)

1. De schoolleider kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die examenkandidaat.
2. De schoolleider bepaalt de wijze waarop het eindexamen door de examenkandidaat vanwege zijn handicap of ziekte wordt afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 wordt voldaan.
3. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap of ziekte, geldt voor de aangepaste wijze van examineren, bedoeld in het eerste lid, dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in elk geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten; en
 - c. een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onderdeel a. genoemde deskundigenverklaring over betrokkene een voorstel wordt gedaan of indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
4. De schoolleider doet van de wijze waarop het examen ingevolgde dit artikel wordt afgelegd zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

Artikel 56 Afwijkende wijze van examineren bij onvoldoende beheersing Nederlandse taal (art. 3.55 UB WVO 2020)

1. De schoolleider kan toestaan dat voor een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt afgeweken van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, indien deze examenkandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en het Nederlands niet de moedertaal is.
2. De afwijking, bedoeld in de eerste lid, kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal; of
 - c. enig andere vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
3. De afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.
4. De schoolleider doet van elke afwijking ingevolgde dit artikel mededeling aan de inspectie.

Artikel 57 Spreiding voltooiing eindexamen
(art. 3.56 UB WVO 2020)

1. De schoolleider kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een examenkandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is of die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke, omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daaropvolgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. De schoolleider geeft zijn toestemming, bedoeld in het eerste lid, uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de schoolleider afwijken van de eerste volzin voor een examenkandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. De examenkandidaat heeft het recht van herkansing, bedoeld in artikel 39, in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het recht van herkansing in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De schoolleider en de examensecretaris stellen op verzoek van de examenkandidaat de uitslag van het eindexamen vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 35 of 36.

Artikel 58 Overgangsbepaling schoolexamen rekenen
(art. 10.3 UB WVO 2020)

1. Het eindexamen vmbo en havo omvat voor kandidaten die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen.
2. *Artikel 58 lid 2 is niet van toepassing op havo en vwo.*
3. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het eindexamen havo, bedoeld in het artikel 35.
4. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
5. Indien de kandidaat is vrijgesteld van het schoolexamen rekenen, wordt het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
6. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op het eindcijfer van het vak wiskunde, indien de kandidaat het eindexamen wiskunde heeft afgelegd, het eindcijfer voor wiskunde niet is betrokken in de uitslagbepaling, bedoeld in artikel 35 en 36, en de kandidaat bedenkingen heeft geuit tegen het opnemen van het eindcijfer van het vak wiskunde op de cijferlijst.
7. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg aflegt ter afsluiting van een leerwerktraject.

Hoofdstuk IX Slotbepalingen

Artikel 59 Onvoorziene omstandigheden

In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de schoolleider. In voorkomende gevallen kan overleg met of melding aan de inspectie verplicht zijn.

Artikel 60 Vaststelling examenreglement

De schoolleider stelt het examenreglement of een wijziging van het examenreglement vast na instemming van de (centrale) medezeggenschapsraad cq. deelraad op grond van artikel 10 lid 1 onder b WMS.